

- آشنایی با هنر معاصر

مدرنیسم

واژه مدرن (Modern) به معنی امروزی + نو + تازه ← پس بنابراین ← مدرنیسم به معنی نوگرایی (ساده ترین حالت)

مکتب مدرنیسم

تأثیرگذارترین و اساسی ترین جریانی که در عالم هنر به وقوع پیوست + تفکر رادیکالی (هنر چیست و چه کاربردی دارد؟) + عملکرد آوانگارد (با هرچه قبل بوده کاملا متفاوت)

الف - تعریف اول : از مرگ ملکه ویکتوریا تا پایان جنگ جهانی دوم (نیمه اول قرن بیستم)

ب - تعریف دوم : از میانه دهه ۱۸۷۰ تا ۱۹۶۰ ← از پایان امپرسیونیسم تا انقلاب الکترونیک

قطعا نیمه اول قرن بیستم دوران مدرنیسم است.

با این حال اگر مدرنیسم را به معنای مطلق کلمه، نوگرایی بدانیم، باید گفت مدرنیسم از ابتدا بوده تا ابد نیز ادامه خواهد داشت.

مدرنیسم و سنت

نو اندیشی به سنت + واقع گرایی + منطق + اخلاق بی توجه و آنها را قید و بند خسته کننده

برخی از گرایش های مدرن سنت را نفی می کنند و برخی از گرایش های مدرن سنت را فاقد الویت می دانند + با این حال تمامی گرایش های مدرن، حس مشترکی دارند مبنی بر این که دنیای مدرن با آنچه پشت سر گذاشته شده است اساسا متفاوت است.

دلایل شکل گیری مدرنیسم

ج - فناوری (انقلاب صنعتی)

ب - واقع نمایی

الف - عقلانی سازی

اندیشه های تأثیرگذار بر مدرنیسم

الف - انسان محور ← انسان محوری به معنای باور به قدرت اندیشه انسان.

ب - ماده گرایی ← جهان بینی مدرن نیازهای روحانی انسان را به نیازهای عاطفی او تحمیل می کند.

ج - خردگرایی ← نگرش به جهان به صورت عقلانی و بر اساس خرد و استدلال.

اندیشه و تفکر هنرمند مدرن

ب - به درون نگرستن و ترجیح ضمیر نا آگاه بر خود آگاه

الف - علاقه شدید به نوآوری و نو جویی

د - نادیده انگاری گذشته و سنت

ج - بی توجهی به واقعیات و منطق و اخلاق

تفاوت نگرش مدرنیسم و پست مدرنیسم

مدرنیسم به گذشته و سنت پشت پا زد.

پست مدرنیسم از سنت ها و گذشته در راستای حرکت خود سود می جوید اما به آن تقدس نمی بخشد.

Fauve در فرانسوی به معنی حیوانات وحشی است.

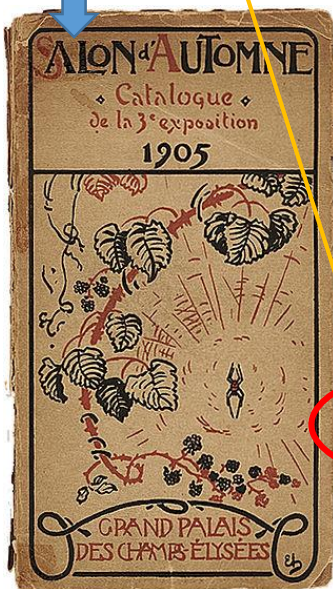
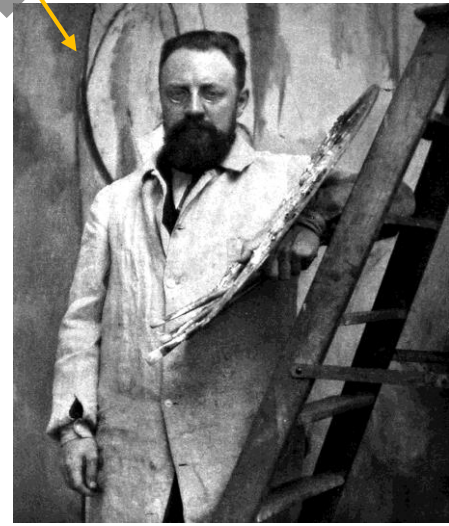
شکل گیری فوویسم

این واژه نوعی کنایه و توهین به این گروه نقاشان بود + اما آنها این واژه را برای بیان حس خود پسندید و برای خود به کار بردند + گروهی از نقاشان جوان به سرپرستی، هانری ماتیس و دَرَن و ولامینک ، در سومین بی ینال پاییزی، نقاشی هایی ساده اما از نظر رنگ درخشان ارائه کردند که تا به آن روز سابقه نداشت + لویی واسل، روزنامه نگار و منتقد هنری، که به دیدن نمایشگاه آمده بود در سال نمایش چشمش به یک مجسمه رئالیستی می افتد و با صدای بلند فریاد می زند: نگاه کنید! دوناتلو در قفس فووها + اما فوویست ها در توجیه مورد پسند بودن این نام به کارهایشان توضیح دادند که چون ما از رنگ ها وحشی در آثار خود استفاده می کنیم پس این نام می تواند صحیح باشد + فوویست ها دوره ای بلند نبودند + بین ۱۸۹۸ تا ۱۹۰۸ + اما تاثیری شگرف بر آثار و سبک های بعد از خود به ویژه اکسپرسیونیسم گذاشتند.

پوستر سومین بی ینال پاییزی ۱۹۰۵

فوویست ها نخستین انفجار خشونت آمیز هنر در سده بیستم بود + این انفجار سرآغاز تمام انقلاب ها و طغیان های هنری قرن بیستم شد.

مجسمه سازی ایتالیایی قرن چهاردهم و پانزدهم

رنگ در آثار فوویست ها

کیس فان دنگن - ۱۹۰۸ - خواننده سوپرانو

استفاده از رنگ های ناب و خالص و غلیظ + کاربرد اغراق آمیز از رنگ های غیر طبیعی و تند + بکار گیری رنگ های تند و درخشان در کنار یکدیگر + ایجاد تضاد بین رنگ های آبی سیر و نارنجی تند / سبز زمردین و شنگرفی (قرمز مایل به نارنجی روشن و مات) + استفاده از رنگ ها بدون ترکیب کردن یا سایه پردازی + عدم قید و بند به استفاده از رنگ ها واقعی برای موضوعات + سایه ها نیز اغلب با رنگ دیگر غیر از یک درجه تیره تر از رنگ خود جسم نقاشی می شدند (مثلا سایه بر روی چمن زار می تواند به جای سبز تیره، قرمز یا آبی باشد). درخشندگی رنگ زرد - تضاد آبی و نارنجی

رنگ های خالص و تند

سایه قرمز - نارنجی روی سطح صورتی

کیس فان دنگن - ۱۹۱۰ - این تابلو در سال ۱۹۷۶ توسط فرح پهلوی در نیویورک خریداری و به ایران آورده شد. پس از انقلاب، تابلو همراه با نقاشی‌های مشهور دیگری در موزه هنرهای معاصر تهران نگهداری شد و به نمایش درنیامد. تابلو در بعدها به هلند قرض داده شد و چهار ماه در کنار دیگر آثار دنگن به نمایش درآمد.

درخشندگی رنگ زرد + سایه آبی کم رنگ

پل بر روی ریو - ۱۹۰۶ - آندره دَرِن

سایه و نور با رنگ‌های متفاوت + فاقد تیرگی و روشنی در اشیا + منظره به صورت شکل‌های رنگی + نمی‌توان تشخیص داد چه چیزی در دوردست و چیزی در جلو قرار دارد.

فوویست‌ها در طراحی لباس بسیار موثر عمل می‌کنند + آنها به واسطه یکی از برترین طراحان و نظریه پردازان مد دنیا وارد عرصه طراحی لباس می‌شوند + پل پوآره + از مهمترین فوویست‌های عرصه لباس می‌توان به رائول دوفی و پل ایریب اشاره کرد + کارهای آنها هم در فرم است که به صورت فرم‌های ساده و شرقی خود را نشان می‌دهد + وهم در رنگ است که قابل توجه می‌باشد

لباس با رنگ فوویستی

منظره در آثار فوویست‌ها

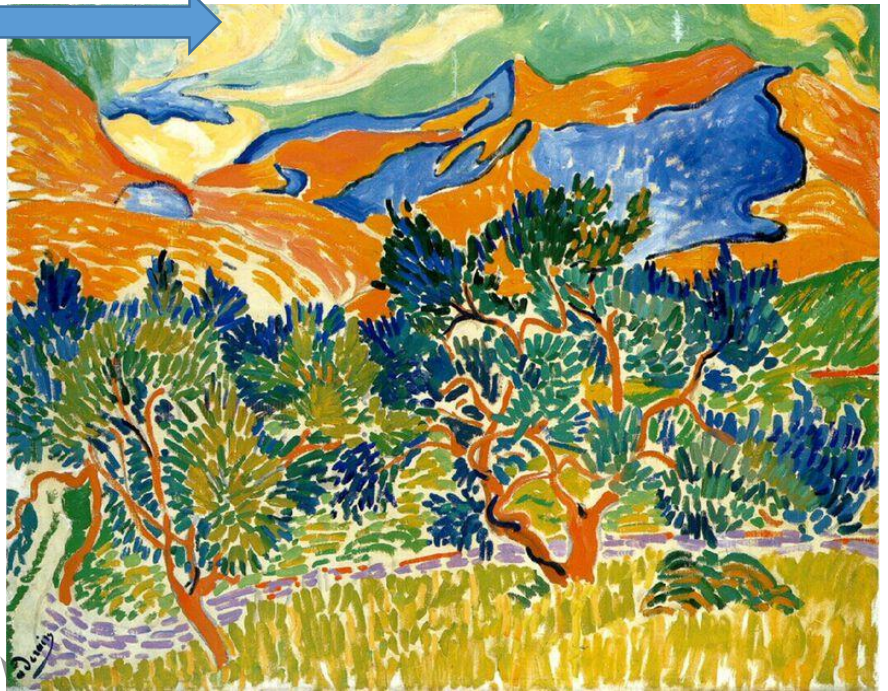

در مناظر فوویستی کوه‌های دور دست بخشی از طرح کلی رنگی هستند + نمی‌توان تشخیص داد که چه چیزی در جلو تصویر و چه چیزی در عقب تصویر است.

اثر آندره دُرن + دقت شود کوه ها در دور دست
چندان دور به نظر نمی رسند + قسمتی از رنگ
پردازی کار هستند + کار مسطح است + نمی توان
تشخیص داد که کدام جز در جلو و کدام جز در عقب
می باشد.

ضرب قلم خشن

فوویست ها تحت تاثیر ونگوگ و گوگن هستند +
آنها همچون ون گوگ از رنگ های غلیظ با ضرب قلم
خشن استفاده می کردند + موریس دو ولامینک در
این زمینه و این نوع عملکرد در بین فوویست ها
مشهور تر است.

الف- قصد فوویست ها این بود نسبت به
نظریه های هنری حاکم بر زمان جسارت
ورزند + هیجان این را داشتند که اصول
تمدن موجود را کنار بگذارند.

ب- رنگ های تند در آثار فوویست ها
آگاهانه برای برانگیختن عواطف و احساسات
آنی و یا تزئین و فضا سازی به کار برده می
شوند.

ج- مضامین آثار فوویست ها قراردادی
همچون طبیعت بی جان یا پرتره های
نامتعارف و منظره بود + عدم تقلید از طبیعت

د- فوویست ها همچون پست امپرسیونیست
ها به قابلیت های رنگ های خالص اعتقاد
داشتند.

فرم و اشکال در آثار فوویست ها

هانری ماتیس

برهم زدن بی پروای اشکال و تناسبات طبیعی + ایجاد سطح تخت + خلوص و سادگی اشیا

اصول اصلی فوویست ها : وحدت نور و ساخت فضا از طریق رنگ + روشن کردن رویه مسطح تابلو
بدون استفاده از خطای باصره یا سایه پردازی

تأثیر هنر شرقی در آثار فوویست ها

هانری ماتیس به مطالعه هنر بیزانس و نگارگری های ایرانی و نقاشی های چینی و ژاپنی پرداخت + او در آثار خود طرح ها و نقش هایی را استفاده کرد که به قالی های ایرانی موزائیک های بیزانس شبیه است.

اثر ماتیس که در آن نقوش شرقی و گل فرنگ شرقی کاملاً مشهود است

تأثیر هنر شرقی مهمترین مسئله ای بود که طراحان لباسی که جز نقاشان فوویست بودند و وارد این حوزه شده بودند را جذب خود کرد و زمینه ساز شرق گرایی در قبل از جنگ جهانی دوم در لباس های پسا ادواردینی شدند.

لباس مناره

رائول دوفی برای پل پوآره لباسی را با الهام از کیمونو ژاپنی طراحی کرد + لباس او ترکیبی بود از ردای یونانی + قبا ایرانی با الگویی کشیده و باریک و استوانه ای + این لباس زرق و برق لباس های بیزانسی را داشت + چون برگرفته از مناره مساجد بود (بلند کشیده و دارای شرفه یا نعلبکی در میانه) آن را مناره نامیدند + او برای خلق حالت نعلبکی یا شرفه ی مناره مانند، دور تا دور پایین لباس را حقه سیمی قرار داد و دامن زیرین صاف، یکنواخت و با دراپ زیاد در نظر گرفت.

پریمیتیویسم (بدوی گرایی)

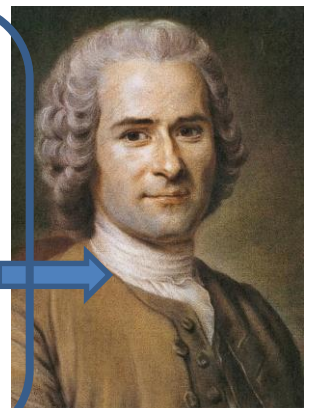
بدوی گرایی گرایشی فراگیر و گسترده در مدرنیسم بود اما مانند سایر سبک ها، سبکی مشخصی با چهارچوب های تکنیکی معین به حساب نمی آید.

تاریخچه بدوی گرایی

فلسفه بدوی گرایی ابتدا در یونان قدیم میان فلاسفه شکاک بروز کرد + از فیلسوفان قرون جدید ژان ژاک روسو با نظریه بازگشت به طبیعت به بدوی گرایی دامن زد.

ناتورالیسم روسوئیستی

ژان ژاک روسو: ۱۷۱۲-۱۷۷۸ + فیلسوف، نویسنده، آهنگ ساز سوئیسی + بسط دهنده و تفسیرگر واژه دموکراسی در زمینه های سیاسی + ادبی + تربیتی + زندگی در پاریس + نظریه پرداز اصلی انقلاب فرانسه + بنیانگذار مفهوم حقوق بشر + پایه گذار ایجاد هماهنگی بین آزادی های فردی و جمعی در جامعه (کتاب قرارداد های اجتماعی - ۱۷۶۲) + نظریات او مبنای نظریات سوسیالیست ها است.

انگیزش اصلی انقلاب فرانسه:

صرف نظر کردن انسان از آزادی، به معنی صرف نظر کردن از خصلت انسانی است.

فلسفه روسوئیستیسیم در حوزه طبیعت گرایی

کتاب امیل

الف- روسوئیست ها عقل و تجربه را سبب خوشبختی و سعادت بشر می پنداشتند.

(تربیت پسری بر مبنای ایده های ناتورالیستی)

ب- آنها معتقدند طبیعت از قوانین جبری فیزیک نیوتونی تبعیت می کند.

پیشرفت علوم طبیعی و رونق هنرهای زیبا نیازهای جدیدی به وجود می آورد که هر فرد برای به دست آوردن آنها نیاز به رقابت و استثمار سایر انسان ها است + این نیازهای کاذب موجب ایجاد طبقات اجتماعی و بندگی و بردگی جامعه انسانی می شود + همچنین پیشرفت علوم و هنرها موجب نمایش تفاوت های میان انسان ها از حیث استعدادشان در زمینه های علمی و هنری است + آنها که پایه گذار این علوم و هنرها هستند یا استعداد بیشتری در آنها دارند بر دیگران چیره می شوند + پس تقسیم کار که با پیشرفت علوم و صنعت اجتناب ناپذیر است مهم ترین عوامل ایجادکننده نابرابری است.

روسو در مقابل هنرهای مدرن و علوم که آنها را منشأ نابرابری و مالکیت فئودالی می داند، نظریه بازگشت به طبیعت را مطرح می کند.

بر طبق این نظریه، بشر به عنوان موجودی پاک و یگانه با طبیعت به دنیا آمده است + اما قوانین جامعه و اصول تمدن و در رأس آنها مالکیت خصوصی موجب فساد بشر و دوری او از معصومیت اولیه اش شده است + پس برای اصلاح جوامع بشری باید مهارت های بدوی و اولیه را آموخت و از آنها استفاده نمود تا سبب پالایش روح انسان گردند.

انسان باید از معیارهای عالی اخلاقی پیروی کند.

آن کس که بگوید غیر از دین من در هیچ دینی رستگاری نیست باید از کشور رانده شود (دیدگاه اومانستی)

تعریف بدوی گرایی و فلسفه آن

پرمیتئویسم یا بدوی گرایی یک جنبش هنری غربی است که فرم های دیداری را از مردمان غیر غربی یا پیش از تاریخ وام می گیرد. براساس این عقیده باید تمامی وابستگی ها و قرارداد های اجتماعی متمدنانه از میان باید برداشته شود و انسان به حالت سادگی و بی پیرایگی دوران ابتدایی و بدویت برگردد.

هنر بدوی گرایی

هنرمند بدوی گرا به دو اصل معتقد است؛

الف- هنر انسان های کهن یا نخستین دارای ویژگی های منحصر به فردی است.

ب- هنرمندانی موفق بوده اند که به سیر هنر و ارتباط دوران های هنری مختلف با یکدیگر معتقد هستند.

هنرمندان مدرنیست، هنر بدوی را عامل انگیزش خلاقانه ناخود آگاه بشر می دانند + ستایش هنرمند مدرنیست غربی از بدوی گرایی بخشی از سنت اروپاییست است که فرهنگ غیر غربی را به شکل دلخواهش بیان می نماید

اگزوتیسم (بیگانه گرایی)

≠

اوربانتالیسم (شرق گرایی)

بنابراین ؛

هنرمندان مدرنیست در جستجوی آثار هنری بدوی، مجموعه‌های قوم‌نگاری موزه‌های بزرگ و نیز هنر فرهنگ‌های غیر غربی را مطالعه می‌کند و یا به میان آنها می‌رود و با آنها زندگی می‌کند تا در نهایت از آنها در کارهای خود الهام گیرد.

از هنرمندان بدوی گرامی توان‌ارنست، پل گوگن، هنری مور، امیل نولده را نام برد.

پل گوگن از نقاشانی است که در کارهایش از نقش و نگارهایی در نقاشی‌های تاهیتی الهام گرفته‌است.

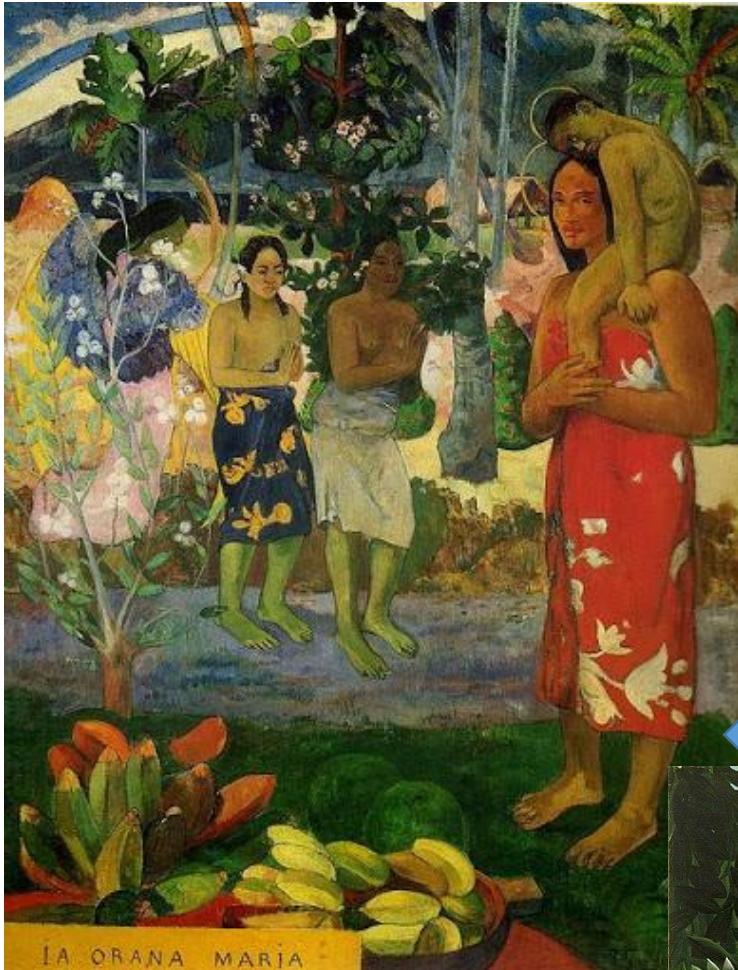
دوشیزگان آوینیون - ۱۹۰۷ - پابلو پیکاسو

مجموعه قوم‌نگاری تروکادرم را مطالعه کرد + چهره اعوجاج یافته، به مطالعه روی ماسک‌های ایبریایی + پیکاسو و اکثر هنرمندان غربی بدوی گرایبی را با برهنه‌نمایی غربی پیوند می‌

زنند.

گوگن در تاهیتی + برهنه‌نمایی + بازگشت به طبیعت روسو را پیگیری کرد + فرهنگ بومی را به تصویر می‌کشد که کاملاً با تمدن جوامع غربی بیگانه است.

آتری روسو - رویا - ۱۹۱۰

۲۵ تابلو با تم جنگل بدوی + برهنه‌نمایی دارد _ فرهنگ بومی دارد .

